

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

2. Aliqua certa notantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

tium vltimum, & practicum intellectus determinat voluntatem, ita vt non possit hæc ab illo discordare, alias posset voluntas deficere sine errore vel defectu intellectus, & tamen tale iudicium relinquit illam libertatem simpliciter.

- 19 Item ex suppositione diuinæ scientiæ non potest voluntas aliter operari quam Deus præscierit, & tamen libere operatur. Item voluntas Christi ex suppositione vniõis hypostaticæ non potest peccare, & tamen libera est; ergo.

SVBSECTIO II.

Aliqua certa notantur.

- 20 PRIMO aduertendum est esse potentiam liberam nihil aliud esse nisi potentiam, quæ positis omnibus ad agendum potest agere & non agere, hæc enim descriptio traditur à Nemesio lib. de natura hominis. cap. 35. dicente esse autem liberum si eisdem positis causis in nobis esset aliquando appetere, aliquando refugere, quam etiam definitionem approbat D. Thom. quæst. 24. de veritate art. 2. vbi sic ait in brutis est quædam similitudo liberi arbitrij in quantum possunt agere, vel non agere, vnum & idem secundum suum iudicium: sed quia eorum iudicium est determinatum ad vnum, per consequens eorum appetitus, & actio ad vnum determinatur. Item agens 1. 2. de libertate hominis, quæ necessaria est ad meritum, asserit esse indifferentiam ad operandum & non operandum, & lib. 6. contra gentes, cap. 3. idem docet, desumit etiam hæc definitio ex Aristotele 9. Met. cap. 3. alias text. 12. & duodecimo Metaph. cap. 6. & tertio de anima cap. 2.

- 21 Admittiturque ab vniuersa schola Theologorum, cuius sensus est vt de ratione liberæ potentiæ sit vt in potestate sua habeat tam actum suum exercere, quam continere vel suspendere, id vero non ex defectu alicuius conditionis requisitæ ad operandum; illa enim non esset potestas ad suspendendum actum, sed impotentia potius ad agendum tali conditione deficiente; vnde ille modus cessandi à propria actione agentibus etiam naturalibus communis est, ignis namque non calefacit si deficit aliqua conditio, vel requisitum ad calefaciendum, vt v. g. si deficiat passum, vel approximatio, sicut contingere potest in voluntate ipsa si esset à volendo ex defectu obiecti, eo quod illud ignoretur, tunc enim carentia actus non erit ex potestate libera, seu dominio indifferentiæ, sed potius ex naturali defectu, est ergo de ratione liberæ potentiæ vt ex intrinseca vi, & potestate sua completa & sufficienti ad operandum possit, & actum suum exercere, & suspendere quando voluerit, & quia interna vis facultatis non excutetur nisi adhibitis omnibus requisitis ad agendum, ideo recte dicitur optimèque explicatur vis huius facultatis sufficientis, & complete in eo, quod positis omnibus requisitis ad agendum possit agere, & non agere, sed hæc prærequisita iure optimo explicantur de his conditionibus, quæ in actu primo requiruntur, seu quæ sunt aliquomodo causa actionis; non enim est actio ipsa; nam licet nemo agat sine actione, & ideo etiam actio dici possit requisita ad agendum, non tamen vt principium agendi, vel aliquid pertinet ad principium actio-

nis, sed potius vt ipsum formalissimum agere; quo formaliter constituitur potentia in esse agentis, & determinatur potius ad agendum quam ad non agendum, & ideo non est componenda actio cum potentia, ad hoc vt ipsa potentia dicatur indifferens, quia in hoc involuitur repugnantia, sed sumenda est potentia cum omnibus prærequisitis ex parte eius, seu per modum actus primi, & antecedentibus ipsam actionem.

SVBSECTIO III.

Prima conditio ad libertatem positur, & Pater Arriaga oppugnatur.

PATER Arriaga disput. 6. de anima, num. 48. & ex professo disput. 8. à num. 4. docet, posse dari actum liberum voluntatis, quem nullo modo efficiat ipsa, dum modo recipiat illum solum passive se habendo per influxum causæ materialis, vel subiectivæ; verbi gratia si Deus poneret in me qualitatem amoris quam vocat actum elicatum à Petro, dummodo mea potentia volitiva reciperet ipsum per verum concursum materiale, posset esse liber ille actus respectu mei, non minus, quam ille, quem nunc elicio.

Iam sine controuersia pro certissimo habetur, actum liberum, vt liberi rationem induat respectu alicuius debere non solum materialiter, & pure passive; sed etiam active, & efficienter elici ab ipso, respectu cuius liberum exercitium est. Itaque de ratione potentiæ formaliter liberæ est, vt quatenus talis sit potentia actiua: hæc conclusio est ita certa hac tempestate, vt oppositum ab aliquibus grauibus Doctores erroneum in fide, ab aliis temerarium ad minus iudicetur: ego autem, vt abstineam ab omni censura iudicium hoc remitto sapientibus, fideique iudicibus, contentus solum muneri meo satisfacere; quod in hoc situm, ac collocatum est, vt præsentem veritatem, quæ immediate opponitur Lutheri & Caluini doctrinæ efficaciter quantum in me fuerit probem, atque confirmem, quia multa nostræ fidei mysteria ab ipsa sine dubio pendent: probatur.

PRIMO ex scriptura; Petrus enim Apostolus 2. epist. cap. 2. ita ait: [fatagite vt per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis, vbi S. Apostolus optimè explicat D. Augustinus, & Hieronymus, tradens doctrinam infallibilem, & certam de mediis necessariis ad beatitudinem consequendam; secundum prædestinationis decretum, & diuinæ vocationis beneficium ait, nulla alia esse talia media, præter bona opera; vbi pro contradictione necessaria in mediis ad beatitudinem petit duo, & rationem operationis & rationem bonæ operationis, vt patet ex illis verbis: [fatagite vt per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis.] Vnde D. Augustinus hæc verba profert; [non aliter certi sumus de itinere ad beatitudinem electis promissam, nisi dum bene operando in tempore exequimur id, quod sine tempore, quia ante omnia tempora]